

UPISIVANJE SKRAĆENIH INDIKACIJA O POSEDNICIMA U SKICE DETALJA I FOTO-SKICE

Vladislav MELENTIJEVIĆ — Beograd

Odredbama Pravilnika za državni premer III deo od 1958. godine (a i predhodnog) propisano je da se u skice detalja (SD) odnosno foto-skice (FS) pored ostalog upisuju: numerički podaci (brojevi tačaka detalja, apscise, ordinate, kosa, transvezalna i završna odmeranja, frontovi itd.), kulture i klase, brojevi parcela kao i članom 41. — »potpune i tačne indikacije o posednicima i organima upravljanja zemljištem« (u daljnjem tekstu: indikacije o posednicima).

Radeći nekoliko decenija, neposredno i posredno, na radovima premera zemljišta i njegovom održavanju, konstatovao sam da upisivanje u SD i FS potpunih indikacija o posednicima stvara niz značajnih nepovoljnih posledica za tačno i ekonomično, odnosno produktivno obavljanje terenskih radova, od kojih su glavnije:

- 1) Znatan napor stručnjaka i povećan utrošak vremena terenske grupe.
- 2) Što SD i FS, često puta zbog obilja podataka od kojih su najobilniji potpune indikacije o posednicima, postaju nejasne i nepregledne kako za korišćenje numeričkih podataka, kultura i klasa, tako i za upisivanje brojeva parcela, za izradu i kontrolu terenskih originala, a i za sastavljanje azbučnih registara.
- 3) Zbog povećanja preglednosti skica, odnosno da bi se stvorila veća površina za upis indikacija o posednicima skice se često rade u krupnijim razmerama, radi čega se radovi na njima, a i njihov broj povećava 4—16 puta.
- 4) Javlja se potreba za obrazovanje manjeg ili većeg broja »dopunskih skica« itd. itd.

Uticao navedenih nepovoljnih posledica deluje na cenu radova, što se vidi iz činjenice da se one odražavaju na povećanje rada terenske grupe od 1—2 stručnjaka sa 1—3 figuranta, odnosno, da u njihovu neto cenu koštanja ulaze lični dohoci i terenski dodaci stručnjaka kao i nadnice figuranata.

Da se navedeno što više otkloni i time poveća produktivnost radova predlažem da se mesto sadašnjeg upisivanja u SD i FS potputnih indikacija o posednicima, upisuje samo »OZNAKA (ŠIFRA) POSEDNIKA«. Na taj način bi se za oko 20 puta skratile potpune indikacije o posednicima. Radi što bolje uočljivosti »oznake (šifre) posednika«, trebalo bi je ispisivati punije crnim ili obične debljine ljubičastim tušem.

Oznaka (šifra) posednika sastoji se samo od jednog slova — početno slovo porodičnog imena posednika ili organa upravljanja zemljištem i 1—2 cifre — redni broj pod kojim su, u azbučnom spisku posednika upisane indikacije posednika s time, da kod svakog slova ovi redni brojevi počinju od 1.

Numerisanje posednika posebno po slovima a ne kontinuirano za ceo Azbučni spisak posednika, smatram da je celishodnije s razloga, što nas praksa uči da se uvek, prilikom snimanja ili dešifrovanja, naiđe na izvestan broj posednika, obično stranaca ili bez svojih kuća, koji pri prvobitnom sastavu Azbučnog spiska posednika nisu u njega upisani. Njihovo naknadno upisivanje kod kontinuiranog numerisanja, zahtevalo bi ili prenumerisanje Azbučnog spiska posednika ili upisivanje u imeniocu brojeva 1, 2...n odnosno slova a, b...z — što ni jedno nije prihvatljivo.

Kako je propisano da se indikacije o posednicima upisuju u SD i SF neposredno iz Azbučnog spiska posednika, to sam i »oznaku (šifru) posednika«, prema navedenom postupku, ustanovio u njemu — kao njegovu prvu (novoformiranu) kolonu (vidi prilog 1 — Azbučni spisak posednika Katastarske opštine Rakovica).

Na osnovu izloženoga proizlazi da na primer, na osnovu Azbučnog spiska posednika K. o. Rakovica (prilog 1) u praksi, u SD i FS, mesto:

a) Antić Jovanov Marko, Rakovica Ruzveltova 14 — treba upisati samo A1, (odnosno mesto 45 treba napisati samo jedno slovo i brojku);

b) Bilić Janka Margita rođ. Filipović (ud. Stjepana) Rakovica, Braće Grima 3 (stanuje Osijek, Kolodvorska 7) — Samo B1 (odnosno mesto 85 treba napisati samo jedno slovo i brojku);

c) u slučaju suvlasničkog poseda po 1/3, lica navedenih pod a), b) i c), mesto upisivanja njihovih triju potpunih indikacija o posednicima, koje se sastoje od 187 slova i cifara — treba upisati samo 1/3 A1, 1/3 B1, 1/3 R2 — odnosno samo 12;

d) naime mesto upisivanja za sva 24 posednika uvedena u priloženi Azbučni spisak posednika (koji je prepisan sa str. 43—45 Pravilnika za državni premer III deo izdanja 1958. god.) ukupno oko 1.165 slova i cifara — treba upisati samo 48, odnosno preko 20 puta manje.

Polazeći od činjenice da je vek korišćenja i važnosti numeričkih podataka duži od veka korišćenja indikacija o posednicima na SD i FS, dolazi se do logičnog zaključka da jasnoća numeričkih podataka nesme biti dovedena u pitanje upisom indikacija o posednicima. One treba da budu u SD i SF upisane na *skraćen i jasan način* tako, da se na osnovu Azbučnog spiska brzo i tačno, za svaku željenu parcelu, naći tačne indikacije o posednicima.

Na osnovi izloženog mogu se navesti sledeće prednosti skraćenog upisivanja indikacija o posednicima:

1) Upisivanje će se vršiti za više od 20 puta brže, za toliko će puta povećati i produktivnost radova.

2) Povećati će se jasnoća i preglednost ostalih podataka, kao i stepen upotrebljivosti SD i FS. Pored te neposredne koristi dobivaju se na SD i FS, slobodne površine, koje pružaju mogućnost da se preglednije upisuju brojevi parcela i kultura i klasa. To će imati za posledicu dalju racionalizaciju geodetskih radova, što će biti predmet posebnog rada i predloga.

3) Smanjiće se potreba za izradu SD i FS u krupnijim razmerama i to naročito pri upisivanju indikacija o posednicima na malim parcelama snimljenim u razmerama 1:2500 kao i u enklavama pri snimanjima za izradu tehničkih originala u razmeri 1:5000.

4) Svešće se na minimum potreba za obrazovajem »dopunskih skica«.

5) Na ovaj način, ostvarenjem neposredne čvrste veze između SD odnosno FS i Azbučnog spiska posednika, ovaj će, kao osnovni obrazac indikacija o posednicima, biti uvek ažuran i neće se moći desiti, da se on popunjava i za vreme sastava azbučnih registara, kao što je do sada bio slučaj.

6) Ubrzaće se radovi na sastavu azbučnih registara jer je preglednije, da se tom prilikom, oni srede po »oznaci (šifri) posednika« nego po potpunim indikacijama posednika.

Na osnovu izloženoga smatram, da ovaj predlog treba usvojiti i u našoj praksi primjenjivati, jer, predstavlja racionalizaciju radova, koja se odražava kako u jasnoći, preglednosti upisanih podataka te povećanju stepena upotrebljivosti SD i FS tako i u povećanju produktivnosti radova.

Primer »Azbučnog spiska posednika« Katastarske opštine — Rakovica

Oznaka (šifra) posednika	POSEDNIK Porodično, očevo (majčino) i lično ime fizičkog lica, odnosno pun i tačan naziv pravnog lica (organizacije, korporacije, ustanove, preduzeća i t. sl.)	Kućni broj odnosno ulica i kućni broj u istoj katastarskoj opštini	PRIMEDBA Mesto stanovanja kućni broj, odnosno ulica i kućni broj van katastarske opštine
A1	Antić Jovanov Marko	Ruzveltova 14	
A2	Antunović Mijin ing. Slavko	Politova bez 10	
A3	Arnautović Živorada Milija	Ruzveltova bez 8	
A4	Arsenijević Mihajla Mirko	Politova 4	
A5	Arsov Dimče Jelena	Braće Grima 5	
B1	Bilić Janka Margita rođ. Filipović (ud. Stjepana)	Sonje Marinković 12	Osijek, Kolodvorska 7
B2	Božić Mimče Mirjana, rođ. Arsov (Ignjat)	Braće Grima 3	
B3	Brzanović Jelenska Filip	Politova 10	
B4	Brajdić Mihajla Zora	France Rozmana 15	Vukovar, Vinogradski put 2
C1	Grujić Sergija Olivera	—	Beograd, Palmatićeva bez 68
D1	Danić Ilije Mladen	Braće Grima bez 3	
D2	Davidović Steve Radoje	—	Beograd, Drvarčanska 14
D3	Društvena svojina, Osnovna škola »Vasa Pelagić«	Starine Novaka 2	
D4	Društvena svojina Osmoljetka »Svetozar Marković«	Vuka Karadžića 44	